

Szerkesztési iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-5 szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Feladat-szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 12 Ft.
Félévre ———— 6 „
Negyedévre ———— 3 „
Egy hóra ———— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés-irodáknak.

Megjelenik minden nap

vasár- és ünnepsnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 221. szám.

Kedd, szeptember 28.

Királylátogatások Budapesten.

Nagybecskerek, szeptember 28.

Franciaországnak és Oroszországnak a legcsekélyebb oka sincs rá, hogy megütközéssel tekintsenek vissza a budapesti császár-napokra, de még kevesebb okuk van a francziáknak, hogy kancsal szemekkel nézzék Károly román király budapesti látogatását. Mert a mi európai jelentőségű politikai mozzanat a két uralkodó felköszöntőjében van, annak semmiesetre sem lehet az európai koncertre nézve az a fontossága, mely Faure elnök és a czár felköszöntőjében van. Itt a régi hármasszövetséget proklamálták és Európa tudomására adták, amit amugy is tud az egész világ, hogy ez a szövetség feltétlenül és tántoríthatatlanul a békehez ragaszkodik és a béke keressége. Ott azonban egy új szövetséget proklamáltak, mely csak azért nem okozott Európának nyugtalanságot, mert mindjárt születésénél mint békeszövetséget proklamálták.

Ami a német császár tószájában Magyarországra nézve kiváló érdekekkel bír, az nem vonatkozik az európai politikai helyzetre és annak az európai koncertre nézve semmi fontossága sincs. A hármasszövetség politikai iránya e császártószát folytán egy hajszálnyira sem tért el eredeti irányától, mert azért, hogy Magyarországot a szövetséghez hűvé tegye, nem volt szükség e felköszöntőre. A lelkesedés fontosságának tisztán lokális jellege van és alapos czáfolata az mindama panaszoknak, vádaknak és szemrehányásoknak, melyeket egy rövidlátó ellenzék részéről emeltek Magyarország megrövidített és eltakart államisége miatt. Ez a beszéd a magyar állameszme diadalát jelenti, melyért a monarchia osztrák országai irigyelnek is bennünket, de amely a külföldet semmiképen sem érinti.

A császárlátogatás után most egy nagy fontossággal bíró királylátogatás következik. Károly román király már ismételtén meglátogatta Ferencz Józsefet s mostani látogatása sem jelent egyebet, mint egy látogatás viszonzását, mely

Románia viszonyában a hármasszövetséghez mit sem változtat s nem is szándékozik változtatni. Az európai koncertnek tudomása van ama benső viszonyról, melyben Károly király a hármasszövetséggel áll és a felindulásnak alkalmasint nyomát sem fogja mutatni, midőn Károly román király Ferencz József császár és király látogatását viszonzozza.

Hanem abban van e látogatás fontossága, hogy az Budapesten, Magyarország fővárosában megy végbe. A látogatás Magyarország királyának szól a magyar székvárosban és Magyarország államiségének és a monarchia szerkezetében egyenjogúságának további elismerését rejti magában.

Ismert doleg, hogy Erdélyben számos román lakik. Az erdélyi és romániai oláhok közt folyó izgatások, melyek majdnem kizárólag Magyarország államisége és fensőbbisége ellen irányulnak, szintén ismeretek lehetnek egész Európában, mert az agitációra szánt alapokból pénzeszközökkel bőven ellátott izgatók mindent keresnek és találnak alkalmat, hogy gyűlölködő céljaiknak szolgálhassanak és Magyarországot az egész művelt Európa előtt megrágalmazzák, a román nemzetiség erőszakos elnyomásával vádolják. Azok is ők voltak, akik egy memorandummal Bécsbe mentek, hogy ott panaszolják be Magyarországot.

Ime most a tulajdon királyuk, Románia uralkodója mutatja meg nekik az utat, melyen haladniuk kellett volna és megmutatja nekik a helyet, ahol panaszaiikkal megjelenniök kellett volna. Az erdélyi románok a magyar állam polgárai és a magyar király alattvalói. Ez Károly király látogatásának a budai várpalotában a jelentősége.

Hogy ez a látogatás Magyarország és Románia közt lényegesen barátságosabb viszonyt is szándékozik előidézni, az oly dolog, amelynek csak lokális fontossága van, mert Románia barátságos viszonya a hármasszövetséghez teljesen független ama speciális viszonytól.

A legújabb látogatásoknak tehát a budai királyi várakban nagy politikai fontosságuk van, de ez csak lokális természetű és kielégíti, felemeli és lelkesíti az egész magyar nemzetet. A külföld itéletét és véleményét itt nem szabad döntőnek venni.

Jegyzők gyűlése.

— szeptember 28.

A magyarországi községi és körjegyzők országos központi egylete, miként azt tegnapi táviratunkban már közöltük, szeptember hó 26. n. d. e. 10 órakor Budapesten a vármegye székházában tartotta rendes évi közgyűlést, a melyen negyvenhárom vármegye jegyzői egyletének kiküldöttei, valamint nagyszámu érdeklődők jelentek meg.

Napirend előtt Kuncze Imre egyleti elnök emlékezett meg a német császár látogatásáról és a magyar sziveket megdobbantó felköszöntőjéről, végül pedig arról a legfelsőbb kéziratról, amelylyel a király újabb jelét adta a magyar nép iránt érzett meleg rokonszenvének. (Hosszas lelkes éljenzés.) Indítványát, hogy a közgyűlés fejjeze ki háláját az uralkodó és elismerését a kormány iránt, nagy lelkesedéssel fogadták.

Ezután Uszkay Bálint főjegyző olvasa fel az elnöki jelentést. A terjedelmes jelentés kiterjedkedik az egyesület múlt esztendő működésére, főképpen a millenniumi esztendőben tartott kongresszusra.

Mult évi kongresszusunknak — ugymond — kettős célja volt; az egyik, hogy karunk is hozzájáruljon hazánk szeredéves fennállásának emlékére rendezett örömmünepségekhez; a másik pedig, hogy a mi szolidaritásunknak imponáló megnyilatkozását demonstráljuk, egy nagy közönség, mint a közigazgatás legelső tisztviselője, a belügyminiszter ur előtt.

Es ha visszagondolunk arra a lélekemelő jelenetre, amidőn másfél ezernyi községi és körjegyző tett bizonyosságot a mi egyetértésünkről és mérsékletünkről, egy oly belügyminiszter vezetése alatt, aki nem az elmélet négy fala közül, hanem a gyakorlati munka mezejéről ült be a

A „TORONTÁL” tárczája.

Őszi ének.

Halvány sugarát leboaszítja a földre
S még ráuk mosolyog az égről a nap...
Fogytán a dal, kifogytam a mosébból,
Mélázva bolyongok hervadt fák alatt.

Bús őszi szellő suttogó danát mond,
Zokogva regéli, oda van a sugár
S rám veti fényét, halovány világát
Egy elkésett őszi napsugár.

Ereje sincs már, alig melenget,
Épp olyan, a milyen én vagyok,
Kinek a lelke tavaszi mesékon,
Bohókás álmokon sirva andalog.

Bob.

Levél a hugomhoz.

— Jö tanácsok a férjhezmenésről. —

Edes kis Ilonám!

Tegnap este, mikor a „családi tanács” azt a fontos kérdést tárgyalta, hogy kihez adjanak téged férjhez, akaratom és jobb kedvem ellenére elkomolyodtam. Az jutott eszembe, hogy ime, milyen különösök a sors rendelkezései, kiváltképpen az asszony-néppel szemben.

Mikor a leányka tizennyolc éves, megindul a tanácskozás az egész családban. Az apa gondoktól görnyedten sóhajt, hogy milyen nehéz

az élet; drága minden és még a lányokról is gondoskodni kell. A mama derültebb arccsal tárgyalja az előtte különben is kedves témát, vigasztalja a ház fejét, hogy hisz, másutt is így van az, azután nincs mit busulni, mert a lány szép, kedves; aki látja, legalább is utána néz. Még „szerencsét” csinálhat.

A vége az ilyen beszélgetéseknek rendszeren egy kis csapetpaté, amely után a kiszemelt áldozat, t. i. a férjhez adandó lány, aki az ajtón keresztül hallgatózott, könyözött arccsal borul mamája keblére és zokogva sóhajtja.

— Nem megyek férjhez soha!
— Ugye te is így tettél az este? Te is szivdobogva, izzó fővel hallgattad a rólad és ismeretlen jövődbelidről folytatott beszélgetéseket s mikor hallottad, hogy apa, mama, mind milyen sok nehézséget és bajt látnak férjhezmeneteled előtt, a te sötét szemeidből is megeredt a könnyek árja s te is esküvel erősítettél, hogy nem mégy férjhez soha.

Pedig dehogyan nem mégy, férjhez is kell menned. Így kívánja ezt a világrand, a társadalom, a szülők, az utána következő leánytestvérek, a bácsik, a nénid, de így kívánja ezt a te kis folyton lüktető szived, ábrándos lelked is. No és még valaki, aki talán még nem nyilatkozott erről, de aki bizonynyal kétségbeesnék, ha rettenetes elhatározásodat hallaná és sietne beszélni a mamával.

Igen, edes Ilonkám, férjhez kell menned; az eskü nem segít. Félbe kell hagyni a gyermekek szépségeket, a lánság örömeit és játékeit, mert

ne is tagadd, forró véred minden csöppje, érzed seid minden sugara s lelkednek minden titkos vágya azt sugja, suttogja:

Asszony, asszony,
Az akarok lenni,
Nekem abban
Nem parancsol senki.

Sem apám,
Sem anyám,
Azé leszek, kit szeretek
Igasán...

No jó, hát lassan-lassan — remélem — talán te is belenyugodnál abba, hogy elhagyd kedves kis leányszobádat, összes kellemes és kellemetlen emlékeivel, otthagyd az édes szülői házat, az áldott jó szülőkkel, pajkos gyermekekkel és elmenj egy idegen férfival oda, ahová ő akarja; lehet, hogy Pestre, Szegedre, de az sem lehetetlen, hogy egészen más vidékre.

Mindaddig ez szép dolog volna, tudom és téged bizonynyal lehetne kapacitálni eddig. De a főkérdés mindenestére az volna: ki lesz az az ur, aki téged kiragad eszöndes, nyugalmas otthonodból, hogy új fészket alapítson a te boldogságodra?

No, hát eszen török itthon a fejüket a családból. Es itt eltérők a vélemények. Mert míg a bácsik azt mondják, hogy csak a birtokos ér valamit, mert ott van mit a tejbe aprítani, addig a nénik, az idealizmus e kedves hívei, azt mondják, hogy mégis szebb, ha doktorhoz, vagy ügyvédhez mennél férjhez. Es rögtön szol-

miniszteri székbe — kongresszusunk eredményével meg lehetünk elégedve.

Hálás elismeréssel emlékezünk meg a magyar kormány nagylelkűségéről, mely szerint a kiállítási mintaközösséghez fölépítési költségeit s az általunk alkalmazott szakértői díjazásából 300 forintot a belügyi tárca terhére elvállalni méltóztatott, lehetővé téve ez által, hogy egyletünk a kiállításon képviselve s a községi adminisztráció berendezése bemutatva legyen.

Egyletünk múlt évi számadása tanuskodik egyletünk áldozatkészségéről, amelylyel alapot nyújtott arra, hogy a kiállítási mintaközösséghez berendezése egyszerű ugyan, de a mai közigazgatási viszonyoknak teljesen megfeleljen. Hogy kifejtett fáradozásunk és költségeink nem volt hiába való, arról megnyugtatók bennünket a mintaközösséghez vendégkönyvének adatai. A kiállítás látogatók minden rétege, felső és középső királyunktól és a királyi hercegektől kezdve az egyszerű falusi földműves polgárig képviselve van név aláírásával ezen könyvben. A közérdeklődésnek eme egyszerű megnyilatkozása egyedüli jutalma a mi egyletünknek, a kiállítás érdekében hozott áldozatait és odaadóan teljesített munkálkodásáért.

A jelentés ezután kiterjeszkedik a jegyzői kar érdekeire, szükségleteire a fejtegetésére és tárgyalja azt a támadást, amelyet néhány jegyző a Községi Közlönyben megokolatlanul a központi egyesület vezetősége ellen intézett.

A számvizsgáló-bizottság jelentésének tudomásul vétele után felolvasták a kereskedelemügyi miniszternek leiratát, amely szerint a jegyzőknek vasuti kedvezmény iránt benyújtott kérvényét nem tartja teljesíthetőnek. A közgyűlés azonban ebben nem nyugodott meg, hanem elhatározta, hogy újabb memorandumot készít, a melyet a minisztertanácsához címelve, küldött, sőt fog átnyújtani a miniszterelnöknek és a belügyminiszternek. Végül az alapszabályok néhány pontját módosították és a betérjesztett indítványokat tárgyalták.

A torontálmezei jegyzői szaktanfolyam ügyéről már tegnap emlékeztünk meg.

Kossuth Ferenc beszámolója Kossuth Ferenc vasárnap délelőtt tartotta beszámolóját Czepléden. Kossuth Ferenc Czepléden Pichler Győző országgy. képviselő társaságában utazott le. A pályaudvaron a czeplédei függetlenségi kör tagjai fogadták s Kossuthot Takács József ref. lelkész üdvözölte. Tizenegy órakor Kossuth Ferenc a városház-téren, a városház erkélyéről mondta el beszámoló beszédét nagyszámú választó jelenlétében.

gának is példával. Itt van ez, meg az. Nincs ugyan tulságos sok beteg, azaz póre, de majd lesz, csinos fia stb. stb.

Igy folyik a szó napról napra. Új alakok jönnek, mennek. Mindig felbukkan egy egy jelölt, sőt, te tudod, v. lóságos kérés is volt már a házban. Mindenki elmondta rólok a véleményét, csak te hallgatsz, holott fordítva kellett volna lennie. Neked kellene szólnod: ez tetszik nekem, ezt választom férjemül.

Igy tégy, édes hugom. A jó szülők, nének és bácskák csak hadd beszéljenek. Az nem árt, sőt tisztázza az „eszméket“.

De te hallgass mindig. Ne hallgass akkor, ha netán olyan iránt akarnak felköltetni rokon-szenvedet, a ki magától be nem lopta szerelmét szivedbe. Akkor szólj és fiatal erődd egész hatalmával tiltakozzál az ellen, hogy ha az az ember több legyen neked, mint bárki más idegen.

Es szólj akkor is, ha eljön az, aki szived minden apró zugát édes izgalomba hozza; a kinek tekintete felviláryozza véredet, kézzszorítása boldoggá tesz; a kinek szava öröm s szeretete boldogság s gyönyörűség lenne neked. Akkor szólj és szavad csengeni fog mint a tiszta arany, mert a szívből tör elő; szólj és mond meg: — Eré akarok lenni.

Es hidd meg nekem, édes lelkem, hogy a mikor napsugaras szíveddel, a jövő reményeiből boldogítva nézsz majd az ő szemébe, boldog léssz, boldog léssz az egész család, nem fognak többet férjhezmenésről beszélni.

No természetesen, csak addig, a mig megint eladó lány nem lesz a háznál.

Akár.

HIREK.

Tájékoztató.

Okt. 2. 8 órakor este kerékpár lampionos díszfelvonulás.
Okt. 3. 11 $\frac{1}{2}$ órakor kerékpár díszfelvonulás és d. u. 2 órakor kerékpár verseny.
Okt. 5. Magyar olvasóköri ünnepély.
Október 10. Őszi lövész Nagy-Becskerekén.
Október 11. Millenáris bizottság zárulása.
Október 11. Őszi közgyűlés.
Október 13. Közigazgatási bizottság.
A gősfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután

A király a nemzetért.

Három nap óta öröm és lelkesedés mindenfelé. Azóta, hogy a „Torontál“ szombat délutáni táviratából a közönség arról a valóban fejedelmi ajándékról értesült, melylyel a magyar király megajándékozza a nemzetet, azóta egyébről sem beszélnek a városban. S miként a fővárosban, úgy itt a vidéken is, városban és a legkisebb falvakban egyaránt, dicsérik a király bölcsességét és a magyar nemzet iránt való szeretetét. S érzik mindenütt, hogy az ő Felsége iránti lelkesedésnek a legközelebbi jövőben méltó alakban tüntető kifejezésre kell jutnia. Tervbe van véve egy általános kivilágítás, fáklyásmenet, díszgyűlések s díszelődés a színházban. Az összes tanintézetekben hazafias ünnepélyeket rendeznek. Ezek között elsőnek a nagybecskereki felső kereskedelmi és polgári iskola jelentkezett, melynek dísztermében ma délelőtt folyt le a lélekemelő ünnepély. Tudósításunk a következő:

A nagybecskereki m. kir. áll. polgári és felső kereskedelmi iskola igazgatója és tanári kara a folyó hó 25-én kibírdetett örvendetes korszakalkotó királyi tett által lelkesítve elhatározta, hogy az iskola növendékeivel megünnepeli f. hó 28-án azon napot, melyen minden magyar lelkét a leplezhetetlen öröm és lelkesedés töltötte be.

A szoroson vett iskolai ünnepély jó alkalmi kínálkozott a haza leendő polgárainak szívébe osepgetni a haza és király iránti szeretetet és nemes lelkesedést.

Az ifjúsági dalárda megnyitójul a „Hymnus“ t énekelte, melyet a „Fohász“ elszavalása követett imaszzerű tartalmával hálát adva a magyarok Istenének, ki a mai korszakalkotó eseményt dicsőségesen uralkodó böles királyunk I. Ferenc József ő Felsége uralkodása alatt megéroi engedte.

Knyaskó Lajos az intézet igazgatója intézett ünnepi beszédet a jelenlévőkhoz, lelkes szavakban, hazafias érzéstől lángolóan esztelte az uralkodó nemzeti ajándékát, ennek jelentőségét, s a több száz évig álmodott dicső kezdetét, melynek pusztá létere a haza minden részében, hol magyarok laknak, felgyulnak az áldozó tűzek, milliók és milliók ajakáról eget verő lelkesedés hangja kel, szent szolozsmában egy nemzet lelkéből fakadt imává magasztosulva hirdeti a szárnyaló igéket, mik fölötti lelkesedése mellett hálát ad a magyar nemzet a Mindenhatóknak és a haza atyjának, dicső királyunknak.

Az 1897. szeptember hó 25-én kelt legmagasabb királyi kérés szavaiban a nemzeti eszme, mely minden ország támasza, fenntartója, nyert kifejezést. A király a nemzeti törekvéseket így megdicsőítve, a magyar nemzet Geniusa előtt meghajolva, így lett egygyé nemzetével s lett a Habsburgdinasztia igazi nemzeti dinasztia! Fajunkhoz, nemzeti eszményeinkhez, ősi hagyományainkhoz, hazánk alkotmányához ragaszkodni, ezek nagyságán munkálkodni immáron nem bűn többé, hanem nemes és boldogító kötelesség, melyben a király és nemzet egymást szeretve osztakoznak! S ezért lesz az 1897. szept. 25-ike mindörökké elteledhetetlen nap, historiai forduló pont a magyar nemzet életében, a nagy Hunyadi Mátyás dicső korának újraébredési napja, világitó oszlop, mely egy dicső jövőndé elé szórja lángoló sugárkéjét; epochalis nap melyet lelkétől kitörő hálával fog ünnepelni és emlegetni a nemzet.

Es hogy a századok óta reményeinkben élő álmok megvalósulását teljesítő negy nap megérkezett, s djunk hálát a nemzetek és népek sorát irtező isteni gondviselésnek, hálát a jó és nemes nagy királynak! A nemzet és király közt ez újból megkötött szövetség legyen szent, erős és felbontathatlan.

Üdv! Dicsőség a királynak! Eljen a király! Az igazgató végzavait az ifjúság harsány éljenekkel fogadta. Szavainak lelkesítő, gyújtó

hatása látszott a lelkesedni tudó ifjúság örömtől kigyult arczáin. Az ünnepi beszéd után Réczey felső keresk. iskolai tanuló a „Fóthi dal“ t szavalta el, mely után Török Ferenc tanár a tiz dicső emlékü nagy bazafi rövid életrajzát olvasta fel.

A szívet nemesítő, s lélekemelő ünnepély a „Szózat“ éneklésével záródott, mely után az ifjúság, ünnepi szünetet nyerve, szétozolt.

Sz. E.

— A legújabb városi kölcsön. Emilittük annak idején, hogy a városi képviselőtestület több kisebb tétel törlesztése céljából egy 150 ezer frtos kölcsön felvételét határozta el. A szükséges lépések megtételével dr. Grandjean József polgármestert, továbbá Franz J. L. és Steinitzer Géza v. képviselőket bízta meg a képviselőtestület. Az urak e napokban jártak el megbízatásukban, melynek eredménye az, hogy az első hazai takarékpénztár tette a legelőnyösebb ajánlatot, még pedig 96 os árfolyam mellett 4-90% os annuitásra hajlandó a városnak 150 ezer forintot kölcsönözni. Ezen ajánlatról a polgármester egy legközelebb tartandó rendkívüli közgyűlésnek tesz jelentést, mely a kötelezvény aláírásával fogja azután megbízni.

— Iskolaszék. A róm. kath. iskolaszék tegnap délután a női zárda gyűléstermében Szabó Ferenc plébános elnöklété alatt ülést tartott, melyen részt vettek: Balázs József, dr. Brájer Lajos, Franz J. L., dr. Grandjean József, dr. Haidegger Lajos, dr. Plechl Sándor iskolaszéki tagok és Amshlinger segédlelkész mint jegyzőkönyvvezető. Enök jelenti, hogy a női zárdaiban összesen beiratkozott 651 tanuló, és pedig a polgári iskolába 210, a magán elemibe 101, a népiskolába 320, kezimunkára 20. 75 tanuló szegénységi bizonyítvány alapján vett k fel, 14-et pedig elláttak könyvekkel is. Az intézetben tavaly összesen 619 tanuló volt, a szaporodás tehát 42. Miután az intézetet tetemesen kibővítették, két új tanerő alkalmazása vált szükségessé. Alkalmaztattak Liliom Mária Arnolda iskolanővér és Svira Józsa k. a. okleveles tanítónő. Miután az intézet kibővítésével több fűtőanyagra is lesz szükség, határozatba ment, hogy 15 öl fa engedélyezésert a város hoz folyamodik az iskolaszék. A gyűlés végzetével az iskolaszéki tagok megtekintették a tornatermet s az új szárnyban elhelyezett tantermet, melyek egy példás tisztaságuk, mint praktikus berendezésüknel fogva (a főnöknő többek között, igen helyesen, nem a tantermetet, hanem a folyosókat építette az utózá) megnyerték az iskolaszék osztatlan tetszését.

— Athelyezés. A király megengedte Bodnár Ferenc pancsovai járásbíróági albirónak a nagymihályi járásbíróághoz saját kérelmére leendő áthelyezését.

— A vashidak. A nyárnak ugyan vége már, a fák szomoruan bullatják sárguló leveleiket, s mi mégis a tengeri kigyóval foglalkozunk. Ne tessék érte apprehendálni. A becskerek vashidakról van szó, melyekről már ez előtt 15 évvel, mint biztos tényről beszéltek egyes rajongók, s melytől ah! fájdalom ma is oly távol állunk. Mint ismeretes a város pályázatot irt ki tervekre s ezek a régen várt tervek most megvannak. Ezek megbíralása végett érkezett ma Nagybecskerekre a kereskedelemügyi miniszterium megbízásából Buday főmérnök, ki a városi mérnökkel és az államépítészeti hivatal főnökével egyetemben meg fogja állapítani, melyik terv volna Nagybecskerek városára legelőnyösebb.

— Képviselőválasztás Módoson. Mint lapunknak jelentik, Módoson e napokban ejtették meg a községi képviselőválasztásokat. Szerb-Módoson, hol dr. Gyertyáffy Jenő elnököt, az eredmény a következő: Walter József, Wohlfahrt Adám, Gigits Luka, Babits Jova, Waszits Dragomir, Parivodits Sándor, Mourath József, Popov Pera, Pomorischatz Száva, Neszkovits Pája és Gagyanzski Szovra. Pótvalasztmányi tagoknak megválasztattak: Gagyanzski Száva, Gagyan Luka és Dragovits Gyóka. Német-Módoson a következőket választották meg: Moll János, Hüpf János, Kreiter János, Elmer Mihály, Gerger Jakab, Walter Antal, Harti Mátyás, ifj. Landgraf Sebestyén, Póttagok lettek: Avender Mihály és Landgraf Jakab.

— Kerékpárverseny Pancsován. Október hó 10-én a Rónay Jenő főispán védnöksége alatt álló delmagyarországi kerékpáregyesület Pancsován, (a Fortuna kertjében levő verseny-pályán), kerékpárversenyt rendez.

— Halálozás. Mint Módosról jelentik, a múlt héten halt meg ott Adamovits András kiérdemült esküdt, élete 68-ik, boldog házasságának 23-ik évében. Temetése e hó 24-én ment végbe a lakosság nagy részvéte mellett.

— A nagybecskereki kerékpárversenyen

a helyárák a következők:

Páholy	10 frt — kr.
Fedett tribün	1 frt 50 kr.
Fedetlen tribün	1 frt — kr.
Számozott üldőhely	— frt 50 kr.
Alló hely	— frt 30 kr.
Katona és gyermekjegy	— frt 20 kr.
Passépartout	2 frt — kr.

A „Nagybecskereki Kerékpár-Egylet“, valamint a testvér egyesület működő tagjai, — utóbbiak azonban csak ha sportruhában, kerékpáron egyleti jelvényvel jelennek meg — belépési díjat nem fizetnek, az egyesület pártoló tagjai pedig a passépartout jegyet 1 frtért kapják. Jegyek kaphatók Kokits A. F. ur kereskedésében.

— Kvitt. Szürszabó Jánosnak, meg Kis Torma Istvánnak volt ügye-baja a bíróság előtt. Kis Torma ráfogta Szürszabóra, hogy az elemelte egyik újdóat-új rostáját. Egymásután, nagy csöndben kopogtak be a bíróság ajtaján, de már visszatérőben együtt jöttek ki. Hogy mi volt az ítélet, arról felvilágosító magyarázatot ad a két polgártárs következő párbeszéde.

Assonjja Kis Torma:

— No, hogy kend megesküdött rá, hogy nem lopta el a rostámat, el is vesztette a lelki üdvösségét, kend.

— El ám, — felelt rá nyugodtan Szürszabó — de kend meg elvesztette a rostáját.

— **Katalin köruton.** Hemrich Katalin szolgáló volt Nagybecskereken, Boros Béla pedig facsér pinczér, vagy valami hasonló kőtes existencia. A leányt nemrég csapták el a szolgálattól, a legényt meg régebben. A közös sors aztán összehozta őket a facsérok rendes étkező helyén, a kaszinó kertben, a hol egy elköltött szellemi ebéd végzetével kísértették, hogy mit kellene tenniük, a miért pénzhez jutnának s mégsem erőltetnék meg magukat. Boros Béla pinczér korában gyakran hallott bizonyos művészi körutakról s elhatározta, hogy ők is körutra indulnak. Boros lesz az impresszárió, a lány pedig a művésznő. Az első kiránduló hely Béga-Szent György volt, a hol mindenk előtt Maccenas után kellett nézniük. Az ilyet manap úgy hívják, hogy „balek“, s minthogy Béga-Szent György is egész modern község már, valami sokáig nem kellett keresniük a baleket. A gazdag fiatal ember astán hozzá látott a szépnek még jóakarattal sem mondható Katalin meghódításához, a mi több keserű tapasztalaton kívül még egy legkeserűbbel is végződött: a szeből ugyanis eltűnt a pénztárczája 80 frittal egyetemben. A nagybecskereki rendőrség azután kisütötte, hogy a 80 friból csak a fele igaz, a kalandból azonban az egész s rövid kutatás után felfedezte Katalint Rudolfsnagon. A lány ilyenképpen megkerült, a pénz nem; a fiatal ember pedig jobb szerette volna, ha megfordítva történik.

— **Duna ármentesítés.** Pancsováról írják, hogy a dunai III., IV. és V. öblözet ármentesítése ügyében szombaton értekezletet tartottak az érdekelt községek. Az értekezleten képviselve volt a kincstár, a közokt. közalapítvány, a pancsova kubini ármentesítő társulat, Pancsova város, Almás, Franczfeld, Réva-ujfalú, Glogon, Szurdok, Lajosfalva, Szakula, Tor. Vásárhely, Antalfalva, Csepaja, Sackferin, Bányos, Borcsa, Orlovát, Oppova, Baranda, Csenta községek. Csernovics Agenor társulat igazgató ösmerteti az ügyet. Az ármentesítendő terület 60.000 hold, az emelendő töltés hossza 91 kilométer, az összes költség 5,100,000 frua rugna. Holdanként 85 frt teher jönne a birtokosokra, az állam pedig, azonkívül, hogy ő maga is hozzájárul holdanként 85 frittal, viselné a nagy költségek 2 évi törlesztését. Végül az új társulat egyesülne a pancsova-kubini ármentesítő társulattal, mert a költségek megoszolnának. A szavazás megejtetvén, Almás, Borcsa, Bányos és a közokt. közalapítvány az ármentesítés mellett, a többi községek mind ellene szavaztak. Az eredmény következő: az ármentesítés mellett 25.890 hold, az ármentesítés ellen 43.975. hold foglalt állást.

(x) Felhívjuk t. olvasóink figyelmét a világhírű Remington írógépekre, melyeket Amerikában gyártanak s kizárólagosan a Glogowski és társa budapesti cég hoz forgalomba. A Remington írógépeket mintegy negyed század óta közmelegkedéssel használják világszerte és különösen az 1897-es legújabb 7-es számú modell oly remek és tökéletes szerkezetű, hogy a szakemberek bámulatát és legnagyobb elismerését vívta ki. A Remington írógépeknél az az a nagy előnyük, hogy 1—2 óra alatt bárki megismeri és megtanulhat rajtuk írni; rövid idei gyakorlattal pedig a leggyorsabb kézírás

3—4 szerez sebességét érheti el, és eltekintve az időnyereségben rejlő jelentékeny költség megtakarítástól, gyönyörű szép, tiszta, mindig egyforma nyomtatászerű írást produkál. Hazánkban már igen nagy elterjedésnek örvendenek, így több miniszterium, számos megye, pénzügyzet, gyár, kereskedőcégek stb. használja nagy sikerrel. Kapcsolatban az Edison által feltalált Mimeograph-val bármely Remington írógéppel írt példányról óránként 600—800 az eredetitől meg nem különböztethető tisztá levonatot nyerhető. Meg vagyunk győződve, hogy a Remington írógép rövid idő múlva nélkülözhetetlen irodaszükséglet fog válni nálunk is. A Glogowski cég, melynek látványosságzámba menő, nagyszabású központi telepe Budapesten, V. Erzsébet tér 16. szám alatti új palotában van, minden komoly venni szándékozónak, az ország bármely részébe saját költségére küld egy Remington írógépet vételköltségettel s zettséggel nélküli díjtalan próba használatra és ugyancsak saját költségén küld ki szakközveit az írógép rendkívüli egyszerű kezelésének költségmentes beoktatása céljából. Ekként bárki a cég költségén meggyőződhetik a Remington írógép korszerűsége és az egyszerűségéről. Prospektust díjtalanul és költségmentesen küld a Glogowski és társa cég.

Irodalom és színház.

— **A délvidéki színházak.** A délvidéki városok kiküldöttjei ma délelőtt ülést tartottak Nagybecskereken a polgármesteri hivatalban, melyen az idei őszi szezon sorsát vitatták meg. Peterdy igazgató ugyanis elmulasztotta társulatának névsorát és műsorát idejekorán bejelenteni s így arra a félreértésre adott alkalmat, hogy nem is jön össze a délvidékre. Miután azonban a napokban a társulat tükára megjelent Versezen és igen szép (1200 frtos) bérlét gyűjtése után már október első napjaira helyezte kiállításba az előadások megkezdését, az őszi idény immár biztosítottnak látszik. A mai értekezleten részt vettek: dr. Dengi János (Lugos), dr. Markovits (Versez), dr. Brájjer Lajos és dr. Perisics Zoltán (Nagybecskerek), ki a hivatalosan megakadályozott polgármester helyett elnökölt. A képviselők tudomásul vették a verscezi kiküldött jelentését, melyből kitűnik, hogy legfeljebb formahibák követték el, alapszabályban véve azonban eddig nincs semmi okunk feltételezni, hogy Peterdy nem fog megfelelni kötelezettségeinek. A társulat, mint említettük, októberben Versezen kezd meg előadásait, azután Nagybecskerekre jön, innen Lugosra megy, virágvasárnapján pedig Fehéremplomban zárja be a szezont.

Legújabb hírek.

Hódoló fölrít a királynak.

Budapest, szept. 27-én. Baranyamegye és Székesfehérvár város mai közgyűlésükön elhatározták, hogy a királynak hódoló fölrítatot küldenek legutóbbi kézírata alkalmából Baranyamegye Bánffy Dezső bárónak is küld üdvözlő feliratot.

Szent a béke.

Hamburg, szept. 27. A Hamb. Nachrichten szerint Bismarck herceg a Fürst Bismarck pánczéloshajó vízrebocsátása alkalmával üdvözlő táviratot kapott a német császártól Kommingtonból.

A svéd király jubileuma.

Krisztiania, szept. 26. Oszkár király ma délelőtt ideérkezett és a közönség lelkesült üdvözlésaitól kísérve, a város ünnepeisen díszített utcáin keresztül a Megváltó-templomba ment, a hol Istentisztelet volt. Délután nagy népi ünnep volt. A királyi család és a fejedelmi vendégek a kastély erkélyéről nézték az ünnepeket. Az óriási néptömeg a királyhimnuszot énekelte. A király megköszönte a hódolatot és a norvég királyságot életette és fölhiyta a népet, hogy énekelje el a norvég néphimnuszát, a melyet azután a király együtt énekel a néppel. A hangulat igen emelkedett volt.

A lengyelek vívmánya.

Budapest, szept. 27. A czár varsói látogatásának, úgy látszik, mégis csak lett egy kis eredménye. A Gezeta Warszawska értesülése szerint az orosz kormány most új engedményt tett a lengyeleknek. A városi gimnáziumban ugyanis eddig a lengyel nyelv nem volt kötelező tantárgy és a tanárok vagy korán reggel, vagy a rendes előadások befejezésével oktattak belőle. Most azonban a lengyel nyelvet felvették a kötelező tantárgyak közé és a rendes előadási időn belől kell azt tanítani.

Táviratok.

A román király Budapesten.

Budapest, szept. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Károly román király és a királyné ma délután 2 óra 30 perczkor megérkeztek a keleti pályaudvaron. Fogadtatásukra megjelent ő Felsője I. Ferencz József király, kit egész utján a váról egészen a Kerepesi utig lelkes, színni nem akaró éljenzéssel fogadott az utcákat egészen ellepő közönség.

A királynőt Mária Jozefa főhercegnő képviselte. A pályaudvaron megjelentek azonkívül a magyar miniszterek, Lobkovitz hadtestparancsnok, Márkus polgármester és Rudnay rendőrfőkapitány.

A fél háromkor berobogó vonatot a közönség lelkes éljenzéssel fogadta, mit Károly király katonas tisztelgesséssel köszönt meg.

Leszállván a vonatról a felségek kezét fogták és kétszer összecsoókolóztak. Erzsébet román királynőnek pedig Ferencz József király udvariasan kezét csókolta.

Miután a királyok elhaladtak a disz-század előtt, kocsira ültek és a kerepesi uton, Nagy köruton, Andrassy-uton, fürdő-utcán és lánchidon át a királyi várba hajtottak, a hol Klotild és Augusztia főhercegnők várták a felségek megérkezését. Szívélyes üdvözlés után a vendégek, valamint a megjelent dignitáriusok a kék terembe mentek, azután pedig a fehér teremben fogadták a tisztelgésre megjelenteket.

Fogadás után Károly király és neje visszavonultak lakosztályukba.

Öt órakor ebéd lesz, este pedig disz-előadás az Operában.

Jósika miniszter utja.

Budapest, szept. 28. (A „Torontál“ eredeti táv.) Jósika báró, ő Felsője körüli miniszter ma reggel Budapestre érkezett.

Badeni gróf állapota.

Budapest, szeptember 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, Badeni gróf ma ismét fölkel az ágyból és számos látogatót fogadott. Páróját illetőleg megbízható helyről jelentik, hogy legfelsőbb parancsra a vizsgálatot beszüntették.

Szerkesztői üzenetek.

Lapunk barátjait és levelezőinket ezen az uton is felkérjük: sziveskedjenek részletes tudósítást küldeni mindazon ünnepegekről, melyeket egyes helyeken, legyen az bár a legkisebb és legfélreesebb község is, azon alkalmából rendeznek, hogy a királyi nemzeti óriásainknak saját költségén szobrokat állíttat. A tudósítás lehet hosszabb vagy rövidebb, minél részletesebb annál jobb, mert az a célunk, hogy a nagyközönség tudja meg az egész országban, mint köszöni meg Torontálvármegye lakossága a magyar királyi világtörténelmi tettét.

Sz. J. Egyik-másik dolga ügyes. Tiszteletpéldányt nem adunk — jövendő munkatársainknak.

P. A. Helyet szorítunk neki.

Zs. Legközelebb.

8421. kig. sz. 1897.

869-82 3332. sz. tlv. 1897.

870-1.1 1985. hk. szám 1897.

Pancsovai főszolgabíróagtól.

Arverési hirdetmény.

Alólírott község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Basahid község mint erkölcsi testület tulajdonát képező „Gréda“ nevű dűlőben fekvő 400 hold első rendű szántóföld f. évi október hó 10-én d. e. 8 órakor a helyszínén 2 holdas parcellákban nyilvános árverés útján az 1897/8. gazdasági évre hasznosbérbe fog adni, azonnali készpénz fizetése mellett.

Kelt Basahidon, 1897. évi szeptember hó 22-én.

Szávits Szilárd,
jegyző.

P. Rimeszky,
bíró.

1608. szám 1897.

878-2.2

Arverési hirdetmény.

Alólírott község előljárósága az 1894. évi XII. t. cz. 107. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a f. évi augusztus hó 27-én Szerb-Szent-Márton községében talált egy drb. 3 éves kékes tiszó, h. b. czombján ki nem vehető bélyeggel f. évi október hó 20-án d. e. 10 órakor Szerb-Szent-Márton községében nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adni.

Szerb-Szent-Márton, 1897. évi szeptember hó 24-én.

A községelőljáróság.

5605. ki. szám 1897.

874-3.1

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszterium folyó évi szeptember hó 15-én 56314. sz. alatt kelt magas rendeletével a Temesbégavölgyi vizsábályozó társulat céljaira Horvát-Bóka község határában elfoglalt földterületekre nézve a kisajátítási eljárást elrendelvé, a tárgyalás f. é. október hó 22-én d. e. 1/2 2 órakor Horvát-Bóka községében (község-házánál) fog megtartatni.

Felhívtnak tehát az érdekelt felek, hogy fenti időre kitűzött tárgyaláson annál inkább megjelenjenek, minthogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelt felek közül senki sem jelenik meg.

A kisajátítási tervrajz és összeírás Horvát-Bóka község-házánál 15 napi közszemlére kitétetett.

Kelt Nagy-Becskereken, 1897. évi szeptember hó 23-án.

Torontalvármegye közigazgatási bizottsága.

518. szám 1897.

877-1.1

Fa eladási hirdetmény.

Alólírott m. kir. erdőgondnokság kezelése alá tartozó a pancsovai vasuti állomástól 2-5 klm. fekvő „Vojloviczi“ 1897. évi vágás területén levő, különböző méretű 130 drb 30-14 tm.³ kőris és 167 drb 46-70 tm.³ tölgy épületfa f. évi október hó 6-án a pancsovai m. kir. erdőgondnoksági irodában d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen el fog adni.

Kikiáltási ár 657 frt 29 kr.

A kikiáltási ár 10%-ka mint bánatpénz az árverés előtt leteendő. Írásbeli ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe, ha az árverés megkezdése előtt 50 kr. bélyeggel és a 10% bánatpénzzel ellátva az árverés megkezdése előtt, nyújtatnak be alólírott erdőgondnoksághoz.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

A fa mennyiség nevezett vágásban, az árverési feltételek az iroda helyiségében bármikor megtekinthetők.

Pancsován, 1897. évi szept. hó 23-án.

M. kir. erdőgondnokság.

Arverési hirdetmény és kivonat.

A perlaszi kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a Grün Simon és fia nagybecskereki cég javára 250 frt tőke, ennek 1894. évi május hó 13-tól járó 6% kamata, 59 frt 37 kr eddigi, 10 frt 85 kr jelenlegi s a még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: LX. t. cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében Joczits Vása mint t. és t. gyám által képviselt kkoru Joczits Zsiva csentai lakos ellen az ezen kir. jbiróság területén Csenta határában fekvő és a csentai 428. sz. tkvi lapon foglalt:

1. I. dűllőbeli 4. hrsz. 2 hold I. o. szántónak özv. Joczits Ankát kiskoru Joczits Zsivára szállott s a végrehajtási zálogjogot terhelt fele részére 221 frt 50 kr;
2. II. dűllőbeli 4. hrsz. 2¹⁴⁰ hold I. o. szántónak ugyanezen fele részére 110 frt;
3. III. dűllőbeli 4. hrsz. 2 hold I. o. szántónak ugyanezen fele részére 133 frt 60 kr;

4. IV. dűllőbeli 4 hold 1²⁰⁰ hold I. oszt. kaszállónak ugyanezen fele részére 127 frt 50 kr;

5. V. dűllőbeli 4. hrsz. 850 □-öl ka szállóra egészben 37 frt;

6. 168. hrsz. 400 □-öl szőlőre egészben 84 frt;

7. 367. sz. ház s 400 □-öl házhelyre egészben 157 frt becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint s a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Csenta község-házánál 1897. évi november hó 10-én d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő egy a tlkönyvi hivatalban mint Csenta községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Perlaszon, a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál 1897. évi július hó 26-án.

Tóth,
kir. aljbíró.

6467. szám 1897.

871-1.1

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járásbíróóság 1897. évi 6392. számú végzése következtében Török Lajos ügyvéd által képviselt Grosz József javára Kovacevits István t.-szigeti lakos ellen 280 frt 18 kr. s jár. erejéig 1897. évi augusztus hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 750 frtra becsült 218 kereszt buza, 100 kereszt árpa, 17 kereszt zab, 3 ló, 2 csikó, 2 kocsi, 6 malacz és egyéb ingókból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíróóság 6467/1897. számú végzése folytán 280 frt 18 kr. tőkekövetelés, ennek 1896. július 4-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 69 frt 47 krban bíróság már megállapított költségek erejéig T.-Szigeten adós házában leendő eszközzésére 1897. évi október hó 4-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kinteztik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárban alul is el fognak adni.

Kelt Perlaszon, 1897. szept. 12-ik napján.

Engl
kir. bírósági végrehajtó.

881-1.1

Nyomtatott Pletz Fer. Pál kiadói Nagybecskereken

Hirdetmény.

Gáspár Vaszil és György, mint a révaújfalvi hasonnevű 503. számú házközöségnek ismeretlen helyen tartózkodó tagjai ezennel felhívtnak, hogy a fentnevezett házközöség megszüntetése végett Réva-Ujfalvi község-házához 1897. évi okt. hó 23-án délelőtti 11 órára kintűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg, vagy a részükre kinevezett gondnok Bogdánov John révaújfalvi lakost celszerű képviselőt nézve kellően utasítsák, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdoníthatják.

Kelt Pancsován, 1897. évi szeptember hó 22-én.

Bartóffy,
főszolgabíró.

875-1.1

Arverési hirdetmény.

Alólírott tömeggondnok közhírré teszi, hogy a vagyombukott Kremer Fülöp csőd-tömegéhez tartozó 42 frt 90 kr-ra becsült különféle könyvek 1897. évi október hó 4-ik napján d. e. 10 órakor vagyombukottnak lakásán készpénz fizetése mellett esetleg becsárban alól is el lesznek adva; miről a venni szándékozók ezennel értesitem.

Kelt N. Becskereken, 1897. évi szept. hó 27-én

880-1.1

Dimitrievits György,
ügyvéd, csőd-tömeggondnok.

6956. tlv. sz. 1897.

878-1.1

Újabb árverési hirdetmény.

A tkanizsai kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Braun Aronné zentai lakos végrehajtónak Sasin Gyura tatzmikliói lakos végrehajtást szenvedő ellen 520 frt tőke, ennek 1888. évi december hó 1-től 6%-os kamatai, valamint 54 frt 77 kr. költség kielégítése miatti ügyében a területén létező tatzmikliói 968. sz. tjkvben A + a. felvett 1215. hrsz. szőlőföld 372 frt kikiáltási áron Tisza-Szt.-Miklósra a község-házánál ifj. Ruzsa Ferencz késedelmes vevő kára és veszélyére 1897. évi október hó 21-én d. e. 10 órakor bírói végrehajtási árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, vagyis 37 frt 20 kr készpénzben, vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

T. Kanizsán, a kir. járásbíróóság, mint tkvi hatóságnál, 1897. évi szept. hó 10-én.

Dr. Németh,
kir. aljbíró.

986. hk. szám 1897.

Alibunári hásk. főszolgabíróagtól.

Idézés.

Brostyáncz Szavetta mint a Kevi-Szőllős községi 116. számú Brostyáncz-féle házközöség ismeretlen tartózkodású családtagja ezennel felhívtnak, hogy a házközöség megszüntetése céljából 1897. évi november hó 9-ik napjának d. e. 9 órájára Kevi-Szőllős község-házához kintűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjen meg, vagy Ottonoga Stéfán kevi-szőllősi lakost mint a részére kinevezett gondnokot celszerű képviselőt nézve utasítsa; ellenkező esetben pedig ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Kelt Alibunárott, 1897. évi szeptember hó 24-én.

Napholz Lajos,
hk. tb. főszolgabíró.